

І. Л. Пенчук

доктор наук із соціальних комунікацій, професор
професор кафедри журналістики та української філології
e-mail: innapenchnik0909@gmail.com, ORCID: 0000-0001-9880-1786
Класичний приватний університет
вул. Жуковського, 70б, м. Запоріжжя, Україна, 69120

ДИТЯЧА ГОНЗО-ЖУРНАЛІСТИКА ЯК ІННОВАЦІЙНА МОДЕЛЬ СОЦІАЛЬНИХ КОМУНІКАЦІЙ (НА ПРИКЛАДІ ПРОГРАМИ «МАЛЕНЬКІ ДОРΟΣЛІ»)

Метою дослідження є аналіз дитячої гонзо-журналістики як інноваційної моделі соціальних комунікацій, її теоретичних засад, методологічних підходів та емпіричних характеристик на прикладі програми «Маленькі дорослі», а також розробка концептуальної моделі функціонування дитячої гонзо-журналістики.

Методологія дослідження. Для дослідження дитячої гонзо-журналістики використано комплексний підхід, що охоплює: контент-аналіз – для виявлення тем, що домінують, стилістичних особливостей (поєднання дитячої безпосередності та «дорослої» тематики, ігровий формат подачі, емоційність і щирість комунікації, діалогічність і інтерактивність, виховний і соціалізуючий компонент, міжпоколіннева комунікація, соціально-рефлексивний характер тощо), емоційного забарвлення та нарративних прийомів у дитячих гонзо-репортажах (на прикладі програми «Маленькі дорослі»); експертні інтерв'ю з педагогами, психологами та медіафахівцями, які працюють з дітьми, – для оцінювання педагогічного потенціалу та можливих ризиків цього формату; опитування дітей і батьків – для виявлення рівня медіазалученості, емоційної реакції та сприйняття гонзо-журналістики як інструменту розвитку; кейс-стаді – для визначення успішних стратегій і викликів у реалізації проєкту «Маленькі дорослі»; спостереження за роботою дітей під час створення медіаконтенту, їхньою взаємодією та динамікою розвитку комунікативних навичок і моделювання – для обґрунтування концептуальної моделі функціонування дитячої гонзо-журналістики та її побудови.

Результати. У статті досліджено дитячу гонзо-журналістику як інноваційну модель соціальних комунікацій. Розкрито її теоретичні засади, методологічні підходи та емпіричні характеристики на основі аналізу програми «Маленькі дорослі». Запропоновано концептуальну модель функціонування дитячої гонзо-журналістики. Виявлено, що цей формат підсилює медіазалученість, емоційну реакцію та розвиток комунікативних компетентностей дітей.

Наукова новизна. Введено поняття дитячої гонзо-журналістики; розроблено концептуальну модель; поєднано гонзо-журналістику та медіаосвіту.

Практичне значення. Викладені результати можуть стати в пригоді як у навчальному процесі в закладах вищої освіти під час підготовки журналістів, так і в роботі редакцій, які працюють з дітьми.

Ключові слова: дитяча журналістика, дитяча гонзо-журналістика, соціальні комунікації, медіазалученість, партисипативна культура, комунікативні компетентності, програма «Маленькі дорослі».

І. Вступ

Сучасний медіапростір вирізняється динамічністю та постійною еволюцією, що вимагає нових підходів до вивчення його впливу на різні соціальні групи, зокрема на дітей. Зростання ролі цифрових технологій і соціальних медіа трансформують традиційні форми комунікації, створюючи нові платформи для самовираження та взаємодії. У цьому контексті дитяча журналістика набуває особливого значення, оскільки вона не лише відкриває можливості для розвитку інформаційно-комунікаційних навичок молодого покоління, а й стає значущим механізмом формування їхнього світогляду та соціалізації.

Традиційні підходи до дитячої журналістики часто обмежуються форматом дитячих газет і телевізійних програм, які можуть не завжди відповідати сучасним потребам та інтересам дітей. Однак, з появою нових медіаформ виникають нові, менш вивчені напрями, такі як гонзо-журналістика, адаптована для дитячої аудиторії. Гонзо-журналістика, для якої характерні суб'єктивний підхід, імерсійне занурення автора в події та емоційна залученість, може стати потужним інструментом для розвитку креативності, критичного мислення та комунікативних компетентностей у дітей.

Незважаючи на потенціал дитячої гонзо-журналістики, ця сфера є недостатньо дослідженою в українському та світовому науковому дискурсі. Існують певні прогалини в розумінні її сутності, методологічних засад, впливу на емоційний та когнітивний розвиток дітей, а також визначення її місця в системі сучасних соціальних комунікацій. Отже, актуальність цього дослідження полягає в необхідності комплексного аналізу дитячої гонзо-журналістики як інноваційної моделі, що сприяє активній медіазалученості та розвитку ключових компетентностей у дітей.

Проблематику дитячої журналістики та медіаосвіти розглядали в своїх працях Д. Букінгем (D. Buckingham) [2], С. Лівінгстоун (S. Livingstone) [10; 11], Р. Хоббс (R. Hobbs) [8], а саме вплив медіа на дітей, розвиток медіаграмотності та критичного мислення. Концепція партисипативної культури, запропонована Г. Дженкінсом (H. Jenkins) [9], є ключовою для розуміння активної ролі дітей у створенні медіаконтенту.

Про феномен гонзо-журналістики вперше заговорив Г. Томпсон (H. S. Thompson) [14], згодом він набув розвитку завдяки Н. Симсу (N. Sims) [13] і Дж. Хартсоку (J. Hartsock) [7] у контексті нарративної журналістики. Напрямок вирізняється специфічним набором ознак, які, за визначенням Е. Жирек-Городиської, є ключовими для гонзо-текстів. Серед них чітке акцентування на присутності автора в оповіді та посилені суб'єктивність викладу; відхід від усталених журналістських правил, жанрових канонів і структурних обмежень; широке використання розмовної, іноді нетипової або провокативної лексики, що може виходити за межі політично коректного дискурсу; а також емоційно забарвлені оцінки подій і явищ, які значною мірою залежать від внутрішнього стану та особистого сприйняття автора [15]. Водночас адаптація цього підходу до дитячої аудиторії практично не досліджена.

Проблеми медіазалученості аналізують у своїх працях Н. Коулдрі (N. Couldry) [5; 6], С. Лівінгстоун (S. Livingstone) [10; 11] і К. Карр (Caleb Carr) [3; 4], які наголошують на переході від споживання до участі.

У контексті досліджень гонзо-журналістики варто звернути увагу на наукову розвідку Р. Білоус [1], у якій проаналізовано роль автора як центрального смислотворчого елемента тексту. Дослідниця акцентує, що в гонзо-форматі журналістський матеріал вибудовується не лише як фіксація подій, а як результат авторського переживання реальності, де інтенції журналіста безпосередньо впливають на структуру, тональність і спосіб подачі інформації. У роботі підкреслено, що суб'єктивність у гонзо-журналістиці є не відхиленням від норми, а її ключовою характеристикою: автор не приховує своєї присутності, а навпаки, демонструє її як частину нарративу. Це надає змогу розглядати гонзо-тексти як простір взаємодії факту й особистісного досвіду, де журналіст є одночасно спостерігачем і активним учасником подій.

Незважаючи на наявні напрацювання, відсутність комплексного підходу до вивчення дитячої гонзо-журналістики, яка поєднує в собі елементи інноваційних комунікаційних моделей, свідчить про актуальність нашого дослідження. Програма «Маленькі дорослі» [12] слугує наочним прикладом такої інноваційної моделі, що потребує детального аналізу.

II. Постановка завдання та методи дослідження

Метою дослідження є аналіз дитячої гонзо-журналістики як інноваційної моделі соціальних комунікацій, її теоретичних засад, методологічних підходів та емпіричних характеристик на прикладі програми «Маленькі дорослі», а також розробка концептуальної моделі функціонування дитячої гонзо-журналістики.

Для дослідження дитячої гонзо-журналістики використано комплексний підхід, що охоплює: контент-аналіз – для виявлення тем, що домінують, стилістичних особливостей, емоційного забарвлення та нарративних прийомів у дитячих гонзо-репортажах (на прикладі програми «Маленькі дорослі»); експертні інтерв'ю з педагогами, психологами та медіафахівцями, які працюють з дітьми, – для оцінювання педагогічного потенціалу та можливих ризиків цього формату; опитування дітей і батьків – для виявлення рівня медіазалученості, емоційної реакції та сприйняття гонзо-журналістики як інструменту розвитку; кейс-стаді – для визначення успішних стратегій і викликів у реалізації проекту «Маленькі дорослі»; спостереження за роботою дітей під час створення медіаконтенту, їхньою взаємодією та динамікою розвитку комунікативних навичок та моделювання – для обґрунтування концептуальної моделі функціонування дитячої гонзо-журналістики та її побудови.

III. Результати

Насамперед наведемо основні поняття, якими ми будемо оперувати в межах цього дослідження, та їх значення:

дитяча журналістика – це сфера медіавиробництва, орієнтована на дитячу аудиторію або створювана за участю дітей, що виконує інформаційні, освітні та соціалізаційні функції та сприяє розвитку медіаграмотності;

дитяча гонзо-журналістика – це інноваційна форма медіапрактики, у якій діти виступають як суб'єкти журналістського процесу, створюючи контент на основі власного досвіду, емоцій і безпосередньої участі в подіях, із використанням принципів суб'єктивності, імерсійності та авторської присутності. Це авторське уточнення, що розширює класичну модель гонзо-журналістики;

медіазалученість – це багатовимірна характеристика взаємодії з медіа, що включає когнітивний, емоційний і поведінковий рівні, зокрема участь у створенні та поширенні контенту; партисипативна культура – модель медіасередовища, у якій аудиторія активно бере участь у створенні контенту та комунікації.

Дитяча гонзо-журналістика є гібридною формою, що поєднує основи традиційної дитячої журналістики з елементами гонзо-стилю. Традиційна дитяча журналістика має високий ступінь об'єктивності, освітній і розважальний характер, працює з професійними стандартами та орієнтована на розвиток дитини (інформація, навички). Натомість для гонзо-журналістики, започаткованої Г. Томпсом, характерні суб'єктивність, особиста залученість автора в події, емоційність, іноді навіть провокативність, що часто виражається у використанні художніх прийомів і нарративних технік [14].

Для дитячої аудиторії гонзо-журналістика трансформується. Її ключовими теоретичними закладами є:

– суб'єктивний підхід: надає дітям змогу висловлювати власні думки, переживання й емоції з приводу подій, в яких вони беруть участь, що сприяє розвитку самоідентифікації та емоційного інтелекту;

– імерсійне занурення: діти стають не лише спостерігачами, а й активними учасниками подій, про які вони розповідають. Це сприяє глибшому розумінню теми та формуванню емпатії;

– емоційна залученість: акцент робиться на вираженні особистих емоцій та вражень, що робить контент більш автентичним і привабливим для однолітків;

– інноваційний характер: такий підхід відступає від класичних канонів журналістики, пропонуючи нетрадиційні форми подачі інформації, що стимулює креативне мислення.

Ця модель постає як інноваційна у сфері соціальних комунікацій, адже вона надає змогу дітям не лише споживати інформацію, а й активно її створювати, використовуючи сучасні цифрові інструменти та платформи. Це сприяє розвитку не лише медіаграмотності, а й формування активної громадянської позиції.

Програма «Маленькі дорослі» [12] є яскравим прикладом реалізації принципів дитячої гонзо-журналістики. Аналіз її діяльності надає змогу виділити такі емпіричні характеристики:

– формат: програма інтегрує елементи репортажу, інтерв'ю, особистих вражень та навіть ігрових сценаріїв, що робить її привабливою для цільової аудиторії;

– контент: тематика матеріалів, створюваних дітьми, охоплює широкий спектр – від шкільних подій до актуальних соціальних проблем, які цікавлять їх безпосередньо;

– технічні засоби: використання доступних технологій (смартфони, прості відеокамери) надає дітям змогу легко створювати візуальний та аудіальний контент;

– суб'єктивність дітей: діти не є просто об'єктами виховання, а стають повноцінними суб'єктами медіапроцесу, самостійно обираючи теми, формуючи наративи та висловлюючи власні думки.

Традиційна дитяча журналістика має певні відмінності від дитячої гонзо-журналістики, що відображено в табл. 1.

Таблиця 1

Порівняльний аналіз традиційної дитячої журналістики та дитячої гонзо-журналістики (на прикладі «Маленькі дорослі» [12])

Критерій	Традиційна дитяча журналістика	Дитяча гонзо-журналістика («Маленькі дорослі»)
Стиль	Об'єктивний, інформативний, освітній	Суб'єктивний, емоційний, особистісний
Роль автора	Спостерігач, репортер, ведучий	Активний учасник, автор-очевидець
Головна мета	Інформування, навчання, розвага	Самовираження, розвиток критичного мислення, залучення
Емоційність	Нейтральна, збалансована	Висока, виражене особисте ставлення
Формат	Газети, радіо, телепрограми	Відеоблоги, подкасти, репортажі з «місця подій»
Медіазалученість	Пасивний споживач	Активний творець та учасник
Можливі ризики	Обмеженість креативу, стандартизація	Суб'єктивність, потенційна необ'єктивність

Емпіричний аналіз дитячої телепрограми «Маленькі дорослі» [12] демонструє, що юні тележурналісти: самостійно обирають теми; використовують суб'єктивний нарратив; активно взаємодіють із середовищем (інтерв'ю, включення); демонструють емоційну включеність.

У програмі присутні приклади прояву гонзо-підходу, а саме: репортажі з подій «зсередини»; емоційні коментарі замість нейтральної подачі; участь у дії (не лише спостереження).

Тематично-рубрикаційний аналіз структури програми «Маленькі дорослі» засвідчує багатовекторне репрезентування дитячого медіадискурсу. Така структурна організація сприяє комплексному впливу на формування когнітивного, емоційного й соціального досвіду дитини. Кожна тематична рубрика виконує окрему функцію, формуючи цілісну систему медіакомунікації.

Рубрика «Новини по-дитячи» орієнтована на інтерпретацію актуальних подій крізь призму дитячого сприйняття. Тематичний спектр охоплює шкільне життя, події в дитячому середовищі, соціальні ситуації, релевантні для дитячої аудиторії. Функціонально рубрика спрямована на формування базових навичок медіаграмотності та орієнтації в інформаційному просторі. Важливою

особливістю є трансформація традиційного новинного дискурсу: події репрезентуються не як формалізовані інформаційні повідомлення, а як персоналізований досвід та емоційне переживання.

Рубрика «Комфортне дитинство» має виразну психолого-педагогічну спрямованість і сфокусована на питаннях емоційного благополуччя дитини, міжособистісної взаємодії та адаптації до стресових ситуацій. Основною функцією є підтримка емоційної стабільності й соціалізації. Комунікація реалізується через діалогічні форми, кейсові приклади та інтерактивну взаємодію, що забезпечує доступність і практичну орієнтованість знання.

Рубрика «Дитячий університет» виконує освітньо-просвітницьку функцію та реалізується в співпраці з українськими освітніми платформами. У її межах дитяча аудиторія отримує базові знання про навколишній світ у доступній емпіричній формі. Ключовим завданням є розвиток когнітивних компетентностей шляхом спрощення складних явищ і процесів. Специфікою рубрики є інтерактивна модель навчання, що базується на поєднанні дитячих запитань, пояснень дорослих та елементів діалогічності.

Соціально орієнтована рубрика «Даруй добро» спрямована на формування ціннісних орієнтацій, емпатії та соціальної відповідальності. Вона акцентує увагу на важливості благодійності та допомоги іншим. У межах рубрики діти виступають не лише як спостерігачі, а як активні учасники соціальних ініціатив, що сприяє формуванню гуманістичних установок.

Рубрика «Навколо світу з маленькими дорослими» має пізнавально-культурологічний характер і орієнтована на розширення світогляду дитини. Вона охоплює тематику культури, традицій і особливостей різних країн світу, сприяючи формуванню міжкультурної компетентності. Інформація подається шляхом поєднання фактологічного матеріалу, візуальних образів та емоційних реакцій дітей.

Рубрика «Ярмарок спорту» виконує фізкультурно-освітню функцію та спрямована на формування здоров'язберечної культури. У її межах спорт репрезентовано як привабливу форму діяльності, що поєднує ігровий компонент, самореалізацію та фізичний розвиток.

Творча рубрика «Хенд-мейд по-дитячи» орієнтована на розвиток креативності, уяви та дрібної моторики. Вона передбачає практичну діяльність дітей шляхом створення виробів власними руками, що реалізується завдяки демонстрації процесу та залученню учасників до активної взаємодії.

Безпечно-освітня рубрика «Рятувальники Всесвіту» спрямована на формування культури безпеки та відповідальної поведінки. У межах рубрики подають рекомендації фахівців ДСНС щодо дій у надзвичайних ситуаціях, а також базові правила безпечної поведінки, адаптовані до дитячого сприйняття.

Таким чином, тематично-рубрикаційна структура програми «Маленькі дорослі» репрезентує комплексну модель дитячого медіаконтенту, яка інтегрує: функцію гонзо-журналістики (журналіст є учасником подій); інформаційну функцію (новинний сегмент); освітню функцію (пізнавальні та безпекові рубрики); соціальну функцію (благодійна діяльність); емоційно-психологічну функцію; культурологічну функцію; практично-діяльнісну функцію (творчість і спорт).

Зазначена структура відповідає сучасним науковим підходам до мультимодального розвитку дитини в умовах цифрового медіасередовища, де поєднуються когнітивні, афективні та поведінкові компоненти навчання й соціалізації.

Програма «Маленькі дорослі» репрезентує специфічну форму дитячого медіадискурсу, у межах якого актуалізуються елементи гонзо-журналістики, адаптовані до особливостей дитячої аудиторії. У цьому контексті доцільно говорити про формування дитячого гонзо-репортажу як окремого медіаформату, що поєднує суб'єктивність, включеність автора та емоційно насичене відтворення подій. Концептуальні ознаки гонзо-журналістики в межах дитячого телепроєкту зазнають трансформації. Це зумовлено тим, що функцію журналіста виконує дитина, яка не лише фіксує подію, а безпосередньо її переживає в режимі «тут і тепер». Відтак, відбувається зміщення акценту з фактологічної об'єктивності на досвідоцентричну інтерпретацію реальності.

До основних структурно-дискурсивних ознак гонзо-репортажів у програмі належать:

- інсайдерська позиція (дитина виступає не як зовнішній спостерігач, а як безпосередній учасник події та носій індивідуального досвіду. Це формує ефект включеної журналістики, де межа між суб'єктом і об'єктом комунікації є мінімізованою);
- емоційна домінанта (для репортажів характерний високий рівень афективності: домінують емоції здивування, захоплення, спонтанні реакції. Передача інформації здійснюється переважно через афективний канал комунікації, що доповнює або частково витісняє когнітивний компонент);
- імпровізаційна структура (на відміну від класичних новинних форматів, у гонзо-репортажах відсутня жорстка сценарна регламентація). Комунікація має нелінійний і ситуативний характер, запитання формуються у процесі взаємодії, що відповідає концепції постсценарного медіадискурсу;
- персоналізація інформації (фактологічний матеріал трансформується у форму особистісного досвіду: події подаються через індивідуальні враження, оцінки та переживання. Це зумовлює домінування нарративного способу репрезентації реальності);
- дискурсивна гібридність (гонзо-репортажі поєднують елементи різних типів дискурсу: інформаційного (передача фактів), нарративного (розповідь від першої особи), афективного (емоційне переживання. У результаті формується гібридний медіадискурс, типовий для цифрового середовища);

– педагогічний потенціал (попри виражену суб'єктивність, гонзо-формат виконує важливі освітні функції, зокрема: сприяє розвитку медіаграмотності, формує комунікативні навички, стимулює критичне мислення через досвід. У цьому контексті дитина постає не лише як реципієнт інформації, але і як її активний продуцент).

Водночас використання гонзо-формату в дитячому медіаконтенті супроводжується низкою потенційних обмежень:

- ризик зниження об'єктивності, оскільки суб'єктивна перспектива може призводити до спрощення складних тем і зменшення аналітичної глибини;
- емоційна редукація змісту, за якої інформаційний компонент частково заміщується враженням або подається без належного контексту;
- обмежена структурованість, що ускладнює систематизацію матеріалу та знижує рівень стандартизації контенту.

Таким чином, гонзо-репортажі в програмі «Маленькі дорослі» можна інтерпретувати як дитячу адаптацію гонзо-журналістики, у межах якої інформаційний дискурс трансформується в досвідоцентричний, емоційно насичений та інтерактивний формат.

Зазначений підхід підвищує рівень залученості аудиторії; відповідає логіці функціонування цифрового медіасередовища; сприяє формуванню нової моделі дитячої журналістики. Водночас його ефективність залежить від здатності забезпечити баланс між емоційною експресивністю та змістовною глибиною інформації.

На основі проведеного аналізу розроблено концептуальну модель функціонування дитячої гонзо-журналістики, яка відображає взаємозв'язок ключових елементів та процесів (рис. 1).

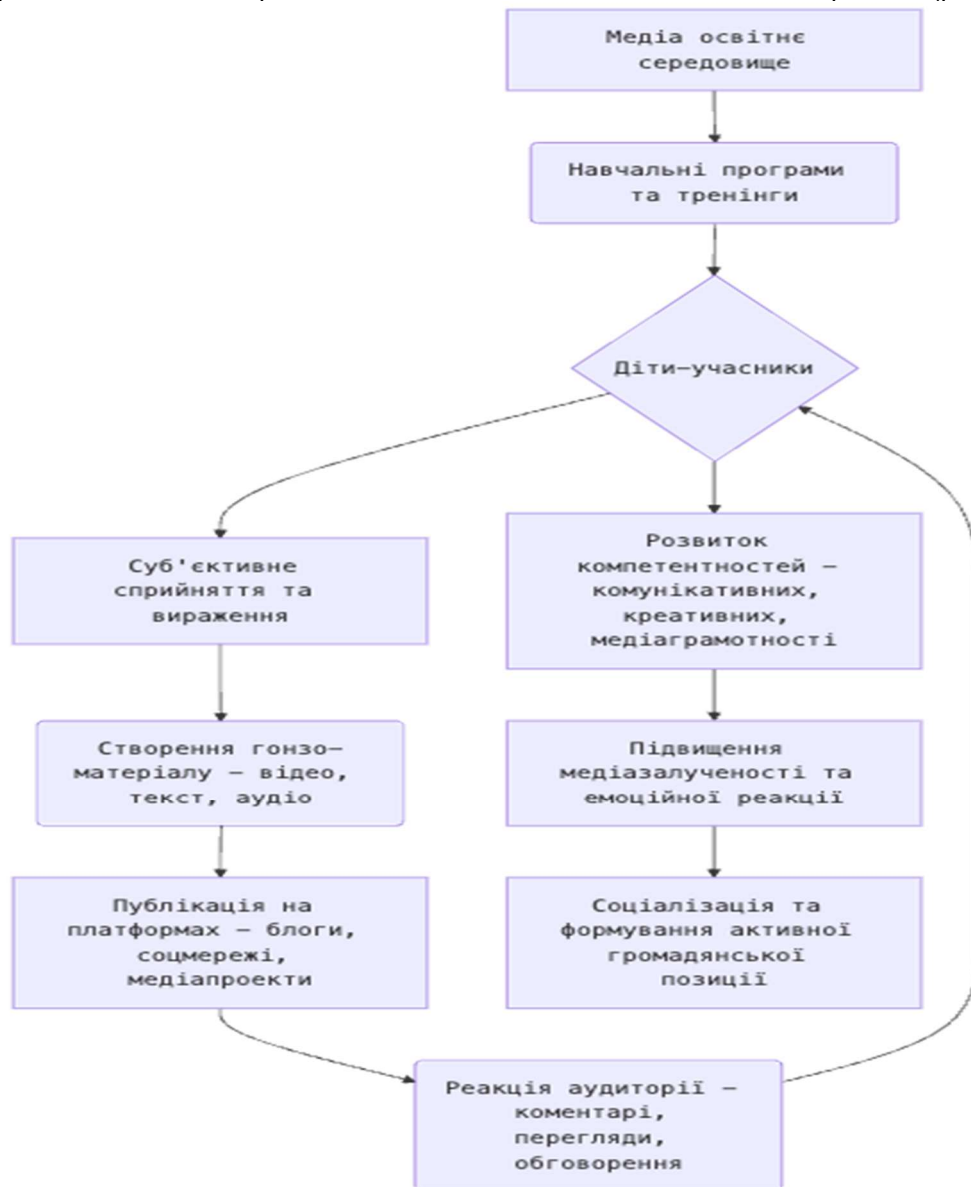

Рис. 1. Концептуальна модель функціонування дитячої гонзо-журналістики

Медіаосвітнє середовище – це базис, що включає доступ до ресурсів, наставництво та стимули. Навчальні програми й тренінги забезпечують дітей необхідними знаннями та навичками. Діти-учасники – центральний елемент, що є суб'єктом комунікації. Суб'єктивне сприйняття та вираження – процес формування особистого погляду на подію. Створення гонзо-матеріалу – безпосередній процес виробництва контенту. Публікація на платформах передбачає розповсюдження контенту в медіапросторі. Реакція аудиторії – це зворотний зв'язок, що впливає на подальші дії та мотивацію дітей. Розвиток компетентностей є кінцевим результатом, що охоплює комунікативні, креативні навички та медіаграмотність. Підвищення медіазалученості та емоційної реакції – ефекти, що посилюються завдяки гонзо-формату. Соціалізація та формування активної громадянської позиції забезпечує ширші соціальні результати участі в проєкті. Таким чином, модель базується на логіці: *участь* → *досвід* → *створення контенту* → *реакція аудиторії* → *розвиток компетентностей*.

IV. Висновки

Проведене комплексне дослідження надало змогу поглибити розуміння дитячої гонзо-журналістики як інноваційної моделі соціальних комунікацій. Виявлено, що цей формат не лише розширює можливості для самовираження та творчості дітей, а й має значний потенціал для розвитку ключових компетентностей, необхідних у сучасному інформаційному суспільстві.

У статті визначено теоретичні основи дитячої гонзо-журналістики, що базуються на суб'єктивному підході, імерсійному зануренні та емоційній залученості, що відрізняє її від традиційних форм дитячої журналістики. Це є важливою складовою формування медіаграмотності та активної громадянської позиції. Запропоновано комплексний методологічний інструментарій, що надає змогу всебічно досліджувати феномен дитячої гонзо-журналістики через контент-аналіз, експертні інтерв'ю, опитування та кейс-стаді.

Аналіз програми «Маленькі дорослі» підтверджує, що дитяча гонзо-журналістика є дієвим інструментом для активної медіазалученості дітей, надаючи їм змогу створювати автентичний, емоційно насичений контент. Розроблена концептуальна модель відображає взаємозв'язок основних елементів функціонування дитячої гонзо-журналістики, демонструючи механізми впливу на розвиток дітей.

Перспективи подальших досліджень полягають у розробці практичних рекомендацій для впровадження подібних програм у систему формальної та неформальної освіти.

Список використаної літератури

1. Білоус Р. Авторські інтенції у гонзо-журналістських матеріалах. *Knowledge, Education, Law, Management*. 2025. № 1 (69). С. 118–126.
2. Buckingham D. Media education: Literacy, learning and contemporary culture. Cambridge : Polity Press, 2003.
3. Carr C. T. Social media engagement and participation. *Communication Research Trends*. 2018. Vol. 37 (2). P. 3–28.
4. Carr C. T., Hayes R. A. Social media: Defining, developing, and divining. *Atlantic Journal of Communication*. 2015. № 23 (1). P. 46–65.
5. Couldry N. Media, society, world: Social theory and digital media practice. Cambridge : Polity Press, 2012.
6. Couldry N., Hepp A. The mediated construction of reality. Cambridge : Polity Press, 2017.
7. Hartsock J. C. A history of American literary journalism: The emergence of a modern narrative form. Amherst : University of Massachusetts Press, 2000.
8. Hobbs R. Digital and media literacy: A plan of action. Washington, DC : Aspen Institute, 2010.
9. Jenkins H. Convergence culture: Where old and new media collide. New York : New York University Press, 2006.
10. Livingstone S. Children and the Internet: Great expectations, challenging realities. Cambridge : Polity Press, 2009.
11. Livingstone S., Haddon L. Kids online: Opportunities and risks for children. Bristol : Policy Press, 2009.
12. Mediahata. Маленькі дорослі. YouTube channel. URL: <https://www.youtube.com/@mediahata4454> (date of request: 20.11.2025).
13. Sims N. True stories: A century of literary journalism. Evanston, IL : Northwestern University Press, 2007.
14. Thompson H. S. Fear and loathing in Las Vegas: A savage journey to the heart of the American dream. New York : Random House, 1971.
15. Zyrek-Horodyska E. Od amerykańskiego snu Thompсона po ukraiński Mordor Szczerka. Estetyzacja świata w duchu gonzo. *Konteksty Kultury*. 2017. № 14. № 2.

References

1. Bilous, P. (2025). Avtorski intentsii u honzo-zhurnalistskykh materialakh [Authorial intentions in gonzo journalistic materials]. *Knowledge, Education, Law, Management*, 1 (69), 118–126. doi: 10.51647/kelm.2025.1.18 [in Ukrainian].

2. Buckingham, D. (2003). *Media education: Literacy, learning and contemporary culture*. Cambridge: Polity Press [in English].
3. Carr, C. T. (2018). Social media engagement and participation. *Communication Research Trends*, 37 (2), 3–28 [in English].
4. Carr, C. T., & Hayes, R. A. (2015). Social media: Defining, developing, and divining. *Atlantic Journal of Communication*, 23 (1), 46–65. doi: 10.1080/15456870.2015.972282 [in English].
5. Couldry, N. (2012). *Media, society, world: Social theory and digital media practice*. Cambridge: Polity Press [in English].
6. Couldry, N., & Hepp, A. (2017). *The mediated construction of reality*. Cambridge: Polity Press [in English].
7. Hartsock, J. C. (2000). *A history of American literary journalism: The emergence of a modern narrative form*. Amherst: University of Massachusetts Press [in English].
8. Hobbs, R. (2010). *Digital and media literacy: A plan of action*. Washington, DC: Aspen Institute [in English].
9. Jenkins, H. (2006). *Convergence culture: Where old and new media collide*. New York: New York University Press [in English].
10. Livingstone, S. (2009). *Children and the Internet: Great expectations, challenging realities*. Cambridge: Polity Press [in English].
11. Livingstone, S., & Haddon, L. (Eds.). (2009). *Kids online: Opportunities and risks for children*. Bristol: Policy Press [in English].
12. Mediahata. Маленькі дорослі. *YouTube channel*. Retrieved from <https://www.youtube.com/@mediahata4454> [in Ukrainian].
13. Sims, N. (2007). *True stories: A century of literary journalism*. Evanston, IL: Northwestern University Press [in English].
14. Thompson, H. S. (1971). *Fear and loathing in Las Vegas: A savage journey to the heart of the American dream*. New York: Random House [in English].
15. Zyrek-Horodyska, E. (2017). Od amerykańskiego snu Thompsona po ukraiński Mordor Szczerka. *Estetyzacja świata w duchu gonzo. Konteksty Kultury*, 14, 2. doi: 10.4467/23531991kk.17.014.7538 [in Polish].

Стаття надійшла до редакції 22.11.2025.

Received 22.11.2025.

Penchuk I. Children's Gonzo Journalism as an Innovative Model of Social Communications (on the Example of the Program Little Adults)

The purpose of the study is an analysis of children's gonzo journalism as an innovative model of social communications, its theoretical foundations, methodological approaches and empirical characteristics using the example of the program Little Adults, as well as the development of a conceptual model of the functioning of children's gonzo journalism.

Research methodology. *To study children's gonzo journalism, a comprehensive approach was used, which includes: content analysis – to identify dominant themes, stylistic features, emotional coloring and narrative techniques in children's gonzo reports (using the example of the program Little Adults); expert interviews with teachers, psychologists and media specialists who work with children – to assess the pedagogical potential and possible risks of this format; surveys of children and parents – to identify the level of media involvement, emotional reaction and perception of gonzo journalism as a development tool; case studies – to identify successful strategies and challenges in the implementation of the Little Adults project; observation of children's work during the creation of media content, their interaction and the dynamics of the development of communication skills and modeling – to substantiate the conceptual model of the functioning of children's gonzo journalism and its construction.*

Results. *The article investigates children's gonzo journalism as an innovative model of social communications. Its theoretical foundations, methodological approaches and empirical characteristics are revealed based on the analysis of the Little Adults program. A conceptual model of the functioning of children's gonzo journalism is proposed. It is found that this format enhances media involvement, emotional reaction and the development of children's communicative competencies.*

Novelty. *The concept of children's gonzo journalism is introduced; a conceptual model is developed; gonzo journalism and media education are combined.*

Practical significance. *The presented results can be useful both in the educational process in higher education institutions during the training of journalists, and in the work of editorial offices working with children.*

Key words: *children's journalism, children's gonzo journalism, social communications, media involvement, participatory culture, communicative competences, the program Little Adults.*